

CED / centrum alternativní divadelní tvorby

Koncepce Centra experimentálního divadla
pro období 2024-2028

© MgA. Miroslav Oščatka, Brno 2023

Vize a poslání CED

Hlavním cílem pro období v letech 2024-2028 je rozvíjet **CED jako výrazný divadelní dům** na podobném principu, na jakém fungují velké nakladatelské domy či mediální společnosti, jež pracují s více tituly, platformami či aktivitami. Základní páteř CED tvoří **sít 3 divadel: Divadlo Husa na provázku, HaDivadlo a Terén**, který nemá vlastní soubor a pracuje projektovým způsobem. Soustředění těchto divadel pod jednou střechou vytváří unikátní umělecké a tvůrčí pole, jehož výsledkem je nejen velmi cenné souručenství, ale také neustálá vzájemná inspirace, synergie rozličných tvůrčích aktivit a specifická rivalita.

Tato podoba CED má také velmi praktický význam, neboť sdílením důležitých oblastí dochází ke zjednodušení a zlevnění divadelního provozu. Divadla sdílejí například administrativně-správní řízení, účetárnu, prostorové zázemí, vozový park, knihovnu a archiv a v případě nutnosti si mohou pomoci také v oblasti technologického vybavení, know-how či v personální oblasti. Finančně výhodnější je také společný nákup některých služeb. V tomto ohledu je stávající struktura CED dlouhodobě ekonomicky a enviromentálně **šetrná a udržitelná**.

Všechna tři divadla pod mým řízením budou fungovat jako **autonomní divadelní scény s vlastním uměleckým programem a vedením**. Společným rysem všech divadel CED má i do budoucna zůstat:

- spolupráce se špičkovými renomovanými tvůrci
- spolupráce se začínajícími umělci (vyhledávání a rozvoj talentů)
- zkoumání aktuálních témat, riskantní a provokativní dramaturgie
- důraz na původní tvorbu (ohnisko původní české tvorby)
- originální přístup k látce a jejímu jevištnímu zpracování
- zavádění nových dramaturgických a scénických postupů (inkubátor současného scénického umění)
- rozvoj vzdělávací a neinscenační činnosti

Klíčem, jak dosáhnout výše stanoveného cíle je především **kvalitní personální obsazení jednotlivých divadel CED** silnými a zodpovědnými tvůrčími osobnostmi a zřetelná formulace jejich uměleckého programu – viz kapitoly níže.

Současná kvalita naší tvorby a potenciál všech divadel předurčují CED k tomu, abychom v následujícím období neusilovali pouze o to být lídrem divadelní tvorby v ČR, ale abychom krok za krokem budovali Centrum experimentálního divadla jako **osobitou uměleckou dílnu**, jež bude respektovanou a inspirativní institucí v rámci celé střední Evropy¹.

¹ Během posledních čtyř let získal CED mimořádně velké množství prestižních ocenění – celkem 15 cen a 14 nominací, včetně několika Cen Thálie, ceny za nejlepší Publikační počín roku v oblasti divadla, dvou Cen Divadelních novin za nejlepší inscenaci roku v kategorii Činoherní divadlo či nominace na nejlepší Divadlo roku. Divadla CED jsou pravidelně zvána na prestižní festivaly, absolvují zájezdy do zahraničí a navázala koprodukce se zahraničními partnery (Polsko, Rakousko, Slovensko, Bělorusko, Rumunsko, Německo). Nově jsme navázali cenné spolupráce s univerzitami, lidskoprávními institucemi, galeriemi a dalšími partnery.

V následujícím období by měl CED rozvíjet také **zahraniční spolupráci**, která je důležitá jak pro další umělecký rozvoj divadelních souborů, tak pro veřejnost. Budu usilovat o to, abychom cíleně spolupracovali se zajímavými zahraničními umělci z oblasti alternativního a progresivního divadla. Za ideální model považují přímou spolupráci při přípravě inscenací a inscenačních projektů v rámci jednotlivých divadel CED. Cílem je **1 spolupráce se zahraničním tvůrcem či týmem ročně**.²

Smyslem CED je vytvářet stabilní prostředí pro špičkovou divadelní tvorbu, uměleckou a tvůrčí diverzitu a otevírat prostor pro projekty a aktivity, jež přesahují rámec klasického divadelního repertoáru. V předchozím období CED formuloval vizi, v níž se zavazuje podávat kritickou společenskou reflexi prostřednictvím vlastní umělecké tvorby jako i návazných programů – veřejnou službu nevnímáme pouze jako produkci divadelních inscenací, ale jako širší činnost. CED **rozvíjí vzdělávání, zvyšuje odbornost a organizuje společenské aktivity**.³

² Nejprve budeme žádat o **účelovou dotaci** na realizaci inscenačního projektu se zahraničním týmem. Pokud se tato spolupráce ukáže jako správná a žádoucí, budeme žádat o účelovou dotaci na další spolupráce; postupně lze začlenit spolupráci se zahraničními tvůrci jako **nedílnou součást rozpočtu CED**.

³ Současné kulturní instituce se čím dál víc proměňují v důležitá centra vzdělávání a stávají se významnou součástí tzv. kreativního vzdělávání. Knihovny již nepůjčují pouze knihy, muzea a galerie nepořádají jen výstavy, ale stávají se významnými organizátory a pořadateli řady vzdělávacích akcí. Podobný princip nyní formuje většinu renomovaných evropských divadel a nutně vstupuje i na českou divadelní scénu, kde vedle tvorby inscenací rozvíjejí divadla také veřejné diskuze, workshopy, přednášky, dramaturgické úvody, setkávání s tvůrci a další přesahové formáty. Do popředí se dostává komplexnější péče o diváka a hlubší práce s ním, což má velký význam zejména pro styk s mladým publikem.

V oblasti vzdělávání kromě přednášek CED zavádí **stáže pro středoškolské a vysokoškolské studenty** s názvem CED Observer. Vloni začala fungovat také Divadelní třída CED, která se zaměřuje na teenagery a která pod vedením lektorky Terezy Chvátalové nabízí **vzdělávací program pro zájemce ve věku od 14 do 18 let**. Po dvouletém fungování je třeba na konci sezony 2023/2024 pečlivě zhodnotit přínos obou aktivit a rozhodnout se, zda a jakým způsobem je dál rozvíjet.

Důležité místo sehrává **Knihovna a archiv CED**. Zásadní funkcí je především kvalifikované uchování paměti a poskytování zázemí pro

odborné badatele; s tím máme značné a velmi dobré zkušenosti. Během předcházejícího období knihovna pořádala také tzv. Kulaté stoly. Za všechny jmenujme například kulaté stoly věnované Peteru Scherhaferovi, divadelní kritice či tématu digitálního divadla a digitálního publika. V nadcházejícím období je třeba soustředit se především na **digitalizaci archivu** a případný **rozvoj digitálních služeb** jak pro badatele, tak pro širokou veřejnost.

Do **významných společenských aktivit** je třeba započítat činnost Ambasády nezávislé běloruské kultury či aktivity na poli kulturní diplomacie, zejména realizaci projektu Kultura volí dialog, do níž se zapojila celá kulturní scéna, vč. všech kulturních oborových asociací a Ministerstva kultury a který proběhl na půdě Parlamentu Senátu ČR. Vzhledem k tomu, že běloruská kulturní ambasáda získala značné renomé v ČR i v zahraničí, je třeba dobře zvážit, jak s ní naložit v následujícím období. V současné době by nebylo dobré ukončit její činnost, ale postupně by její agenda měla přejít na jiné aktéry v ČR. Místo ní by se CED měl více soustředit na mezinárodní aktivity zaměřené na oblast divadla. Tedy navazovat kontakty se zajímavými zahraničními

tvůrci a divadelními odborníky a zaměřit se na vzájemnou výměnu zkušeností. Kromě tvůrčí spolupráce v rámci jednotlivých divadel bychom rádi realizovali debaty, workshopy a semináře s významnými divadelníky a umělci.⁴

CED i nadále musí zůstat **otevřeným fórem veřejné diskuze** a aktérem společenských změn.

Od roku 2019 vydává CED a jeho divadla **vlastní**

časopis s názvem CEDIT, v jehož dalším rozvoji hodláme pokračovat⁵. Časopis

funguje jako osobitý čtvrtletník a od počátku má velmi výraznou obsahovou i výtvarnou kvalitu; jeho cílem není propagace a marketing naší divadelní tvorby, ale zabývá se kontexty a přesahy tvorby CED. Stává se tak **důležitým prostorem přemýšlení** o divadle, umění, kultuře, ale i o tématech, která nás zajímají. Díky tomu si velmi záhy vybudoval značné renomé, a to jak u odborné veřejnosti,

tak v akademickém prostředí. Výsledkem je mj. Cena Divadelních novin v kategorii Publikační počin v oblasti divadla.

Na jaře 2024 se sejde redakční rada, aby zhodnotila dosavadní podobu časopisu CEDIT. Důležitými otázkami k řešení je například téma, nakolik se má v dalším období časopis zabývat konkrétní tvorbou divadel CED, zda nemá být více prostoru věnováno současnému divadelnímu dění, nakolik do něj mají přispívat členové divadel CED či zda a jak se má rozvíjet digitální podoba časopisu CEDIT. Ve spolupráci redakce s radou časopisu, kterou tvoří vedení CED, umělečtí šéfové a dramaturgové, dojde k formulování **koncepce časopisu CEDIT na dalších 5 let**.

Shrnutí navrhovaných kroků

- rozvíjet CED jako výrazný divadelní dům, jehož páteř tvoří 3 alternativní brněnská divadla s vlastním uměleckým vedením a programem
- podporovat diverzitu jednotlivých divadel; zajistit, aby se jejich umělecký program vzájemně doplňoval
- zajistit kvalitní personální obsazení jednotlivých divadel
- spolupracovat se špičkovými renomovanými umělci i začínajícími tvůrci
- klást důraz na původní tvorbu, riskantní dramaturgii a aktuální témata
- rozvíjet originální přístup k látce a nové scénické postupy
- rozvíjet vlastní časopis CEDIT
- rozvíjet knihovnu a archiv jako kvalifikované paměťové centrum
- vyvíjet spolupráci se zahraničním tvůrcem či tvůrčím týmem 1 x ročně

⁴ V současné době jsme podali žádost o grant na projekt CED Talks. Jedná se o mezinárodní diskuzní platformu, která by v roce 2024 měla mít formu několika dvoudenních odborných konferencí, na něž zveme např. intendantku Maxim Gorki Theater v Berlíně, programovou ředitelku festivalu Radar Ost, šéfdramaturgyni Schauspielhaus Zürich a další osobnosti německy mluvícího divadla.

⁵ Také jiná divadla dnes pravidelně vydávají své časopisy a jiné tiskoviny. Městské divadlo Brno vydává měsíčník Dokořán, Národní divadlo Brno časopis Diva. Podobně například Městská divadla pražská vydávají časopis Moderní divadlo apod.

Divadlo Husa na provázku

Divadlo Husa na provázku rozvíjí koncepci společensky odpovědného, komunitně pulzujícího repertoárového divadla se silnými, kontinuálně reflektovanými lokálními kořeny a s celorepublikovým renomé, kde se v soustředěné atmosféře setkávají tvůrci a tvůrkyně z různých uměleckých oborů s výjimečně inspirativním a pracovitým hereckým souborem.

V uměleckém vedení v následujícím období zůstává **Martin Sládeček** a jeho tým, kteří hodlají v rozvoji své koncepce pokračovat.

Dramaturgické cíle 2024-2028 / „Provázek spojuje“

- Posilovat společenskou soudržnost a podněcovat občanskou angažovanost skrze svou umělecky ambiciózní inscenační i mimoinscenační činnost.
- V tematicky sevřených a **komplexně promyšlených sezonách** otevírat prostor pro reprezentaci témat, příběhů a skupin lidí, jimž se ve veřejné diskusi často pozornosti nedostává.
- Nabízet **perspektivy ze společenských periferií**, tvořivě zpochybňovat rigidní přemýšlení o tom, kde je střed a okraj společnosti; propůjčovat jeviště DHNP menšinám žijícím v české společnosti, otevírat se jim coby prostor k sebeprezentaci.
- V návaznosti na tradici tzv. **nepravidelné dramaturgie** nadále rozšiřovat dosavadní přemýšlení o tom, co všechno se může stát scénářem inscenace - nejen divadelní hry nebo prózy, ale také internetové blogy, nápisy na veřejných WC, vzájemné předsudky, společenské či politické kauzy a jiné.
- Objevovat potenciál **fúze divadla s jinými uměleckými formami**¹ a imerzivně rozehrávat různá místa nejen v sídle DHNP, ale také mimo něj.
- Přijímat **lokální odpovědnost**; inscenační tvorbou a mimoinscenačními aktivitami kontinuálně reflektovat život města, být prostorem pro rozvoj, formování a sebereflexi brněnské občanské společnosti.
- **Usilovat o diváky a divačky všech generací** – programově nepřístupovat na předsudek, že primárně nekomerční, náročná dramaturgie současných témat je nutně záležitostí pouze studentů a studentek, byť tito přirozeně tvoří pevné jádro současné divácké základny.

¹ Stand up, slam poetry, koncert a další formy.

Inscenační činnost 2024-2028

V letech 2024-2028 plánuje DHNP uvádět v průměru **5 premiér za sezonu**, jednu navíc pak zpravidla uvede **Studio 60+** - amatérský soubor brněnských seniorů a senierek, který při DHNP na popud Martina Sládečka vznikl v roce 2023.

DHNP chce přivádět do Brna **prvotřídní a oceňované divadelní tvůrce a tvůrkyň**, které spojují odvaha nově ohledávat současná témata, vysoké nároky na sebe a svou tvorbu, fantazie a smysl pro humor. Zároveň usiluje poskytovat prostor pro **rozvoj výrazných talentů** mladé generace.²

V sezoně 2024-2025 se jedna z nejúspěšnějších režisérek současnosti **Anna Davidová** oficiálně stane **kmenovou režisérkou** DHNP kontinuálně spolupromýšlející směřování divadla a kultivující herecký styl jeho souboru. Vedle ní DHNP naváže spolupráci s bývalou šéfkou Národního divadla

Danielou Špinar, dá prostor vycházející hvězdě českého divadla, nedávnému absolventovi brněnské JAMU **Martinu Modrému** i člence hereckého souboru **Tereze Volánkové**, která se ve vodách autorského divadla s úspěchem pohybuje nejen jako herečka, ale také coby autorka a režisérka. Kromě nich se do DHNP vrátí další pravidelný spolupracovník **Jiří Havelka** – tentokrát na pozici režiséra Studia 60+.

Mimo Anny Davidové, která se bude coby kmenová režisérka v DHNP objevovat každou sezonu, plánuje DHNP pokračovat v dosavadních obsezonních návratech výše uvedených tvůrců a tvůrkyň. Kromě nich je pro sezony 2025-2026, 2026-2027 a 2027-2028 předjednána spolupráce s režiséry **Januszem Klimszou**, **Michalem Dočekalem** a **Petrem Formanem**. O podmínkách možné spolupráce DHNP jedná i s režisérem **Janem Fričem**. Nadále zároveň plánuje vyhledávat **nové talenty** z řad čerstvých absolventů a absolventek divadelních škol a podporovat tak jejich profesní uplatnění i oborovou mobilitu.

Díky aktivitám týmu kolem uměleckého šéfa Martina Sládečka, který s sebou do DHNP přinesl zkušenost z vlastního působení v německojazyčném prostoru, se v roce 2023 po mnoha letech podařilo otevřít DHNP i prvním spolupracovníkům a spolupracovnicím ze zahraničí, a to jak na rovině jednotlivců (běloruská režisérka **Palina Dabravolskaja** a její tým v případě inscenace *Hrdinky*), tak na rovině institucionální (lipská **Schaubühne Lindenfels**, s níž DHNP uzavřelo strategické partnerství). Svou otevřenost vůči zahraničí chce DHNP v závislosti na finančních možnostech dále rozvíjet. Při vyhledávání spolupracovníků a spolupracovnic se přitom soustředí zejména na divadelně mimořádně zajímavou a českým divadlem dosud málo probádanou **oblast střední a východní Evropy**.

Důležitým a v českém divadle bohužel ještě stále spíše raritním přístupem je rovné zastoupení režisérů a režisérek v rámci jednotlivých sezon; o to DHNP hodlá usilovat i nadále.

Soubor

V období 2024-2028 plánuje DHNP pokračovat v rozvoji stávajícího **vícegeneračního hereckého souboru**, a to zejména skrze rovnoměrnou distribuci různorodých profesních úkolů a výzev mezi jednotlivé členy a členky. Důraz přitom bude kladen na **osobitost a tvůrčí všestrannost** herců a hereček i jejich schopnost se suverénně a svobodně pohybovat v rozličných podobách současného divadla, někdy i na pozicích

² Do konce sezony 2023-2024 DHNP čeká pokračování dlouhodobější spolupráce s režisérkou **Annou Davidovou** (*Nie sme doma*), s režijním duem ve složení **Petr Erbes** a **Boris Jedinák** (*Reality aneb Hororová show o bydlení v Brně*) a s **Janem Mikuláškem** (*Sága rodu Marxů*).

autorů a autorek, režisérů a režiserek, choreografů a choreografek, hudebníků a hudebnic. S ohledem na uplatnění a rozvoj mimořádného hudebního nadání členů a členek souboru bude už v sezoně 2024-2025 založena **divadelní kapela**.

Mimoinscenační cíle

- Rozšiřovat kulturní nabídku nad rámec vlastní repertoárové produkce a oslovovat nové diváky a diváčky prostřednictvím od repertoárového divadla nečekaných formátů, zejména skrze open airové festivaly **provázek.open** (květen-červen) a **provázek.advent** (prosinec)
- Soustavně pečovat o vzdělávání veřejnosti všech generací, ať už skrze cyklus diskusí **provázek.téma**, pořádaný pravidelně ve spolupráci se studenty a studentkami žurnalistiky brněnské Masarykovy univerzity, **lektorské úvody**, **workshopy**, **metodické listy pro pedagogy a pedagožky**, nebo prostřednictvím **Studia 60+**
- Posilovat pozici města Brna na české i mezinárodní kulturní mapě nejen vlastní inscenační a zájezdovou činností, ale také skrze **spolupřátelství či spolupráci s festivaly** *Divadelní svět Brno*, *Mezinárodní festival divadelních škol Setkání/Encounter Brno*, *Jazz Fest Brno*, *Maraton hudby*, *Faun Festival Brno*, *Mezinárodní den Romů*, *Brno Pride*, *Štetl Fest*, *Festival Uprostřed* ad.

DHNP si pod vedením Martina Sládečka upevnilo pozici jednoho z nejocetovanějších tuzemských divadel, těší se setrvalé přízni publika i bedlivé pozornosti odborné veřejnosti.³

³ Divadlo Husa na provázku získalo několik prestižních nominací a cen: Thálii v kategorii Činoherec do 33 let pro Dalibora Buše, Cenu divadelní kritiky v kategorii Talent roku pro Zdislavu Začalovou. DHNP se stalo žádaným hostem všech zásadních i řady regionálních divadelních festivalů v České republice: Mezinárodní festival Divadlo Plzeň, Divadelní Flóra Olomouc, Dream Factory Ostrava, Divadlo evropských regionů Hradec Králové, Festival Kult v Ústí nad Labem, Mezinárodní divadelní festival Bez hranic v Českém Těšíně, Bezručova Opava, Wolkrův Prostějov, Akcent ad. Inscenace *Vykouření se* v Cenách Divadelních novin stala Činohrou roku 2023.

Shrnutí navrhovaných kroků

- uměleckým šéfem DHNP zůstává Martin Sládeček
- od sezony 2024/2025 se Anna Davidová stane kmenovou režisérkou
- uvádět 5 inscenací ročně (v komplexně promyšlených sezonách)
- otevírat prostor tématům a lidem, kterým se ve veřejném prostoru nedostává pozornosti
- rozvíjet vícegenerační soubor a tvůrčí všestrannost herců; založit divadelní kapelu
- spolupracovat se špičkovými renomovanými tvůrci, vyhledávat nové talenty a spolupracovníky z oblasti střední a východní Evropy

HaDivadlo

HaDivadlo tvoří důležitou součást Centra experimentálního divadla. Hlavním cílem pro následující období je zajistit kvalitní umělecké vedení, udržet vysokou dramaturgickou a uměleckou kvalitu a zajistit důstojné podmínky pro jeho profesionální činnost.

Sezona 2024-2025 je jubilejní – divadlo slaví **50 let své existence**. Již v lednu přehlídkou inscenací připomeneme 20 let HaDivadla v Alfa pasáži. Následovat bude výstava v Muzeu a galerii v Prostějově, setkání všech členů a členek HaDivadla v Národním domě v Prostějově, vzpomínkový večer věnovaný Jiřímu Bulisovi či Paměťová kavárna, kde budou diváci reflektovat, jakou stopu zanechalo HaDivadlo v jejich životech. Zároveň vzniká šestidílný seriál ČT o HaDivadle v režii M. Rychlíkové a B. Rychlíka. V plánu jsou také další akce v Klubu školství a vědy Bedřicha Václavka, na Šelepce či v Kabinetu múz. Vše vyvrcholí **galavečerem** v režii Ivana Buraje, který se uskuteční v prosinci 2024.

Po skončení 50. sezony ukončí angažmá Ivan Buraj a do HaDivadla nastoupí nový umělecký šéf – a s ním případně i nové umělecké vedení. Po uzavření výběrového řízení na ředitele CED plánují co nejdříve uspořádat **výběrové řízení na uměleckého šéfa HaDivadla**. Po zvážení všech okolností a celkového kontextu pokládám tento způsob za nejcitlivější a nejsprávnější řešení. Konkurs je plánován jako oslovovací výběrové řízení, do něhož byla oslovena režisérka **Anna Klimešová**, která s nominací souhlasí a je připravena věnovat HaDivadlu veškerou svou tvůrčí energii a péči. Její medailonek a portfolio vybraných prací přikládám níže.

Z dalších uchazečů uvažuji o režisérech **Pavlovi Gejgušovi**, **Adamovi Steinbauerovi** a **Janu Mockovi**. Jako zajímavá možnost se jeví také poskytnutí HaDivadla jako nástupiště pro nastupující generaci a pro mladé talentované tvůrce. S nejvyšší pravděpodobností proto bude do výběrového řízení osloveno tvůrčí trio z brněnské JAMU **Jan Doležel / Justina Grecová / Jana Vaverková**, z pražských mladých tvůrců pak režisér **Tomáš Ráliš**. Všechny tyto tvůrce a potenciální uchazeče nyní intenzivně komunikujeme s mými nejbližšími spolupracovníky napříč CED.

Hlavním cílem je zachovat HaDivadlo jako svobodné, studiové, odvážné, svébytné, hledačské autorské divadlo. HaDivadlo i nadále musí zůstat otevřené mladým tvůrcům a je třeba ho cíleně rozvíjet jako soubor výrazných tvůrčích osobností. Od nového vedení očekávám na jedné straně ohledávání vlastních kořenů a návaznost na to, co se v předcházející době ukázalo jako silné a inspirativní, a zároveň chci klást důraz na vnášení nových myšlenek a impulzů.

Výběrová komise by měla mít 5 členů. Předsedou komise bude ředitel CED. V komisi bude mít své zástupce také soubor HaDivadla. Budeme usilovat o to, aby umělecký šéf HaDivadla byl znám nejpozději na přelomu **března a dubna 2024**.

V sezoně 2024-2025 se uskuteční: premiéra s námětem slavnosti v režii **Ivana Buraje**, adaptace románu Ludvíka Vaculíka Sekyra v režii **Břetislava Rychlíka** a premiéra budoucího **uměleckého šéfa HaDivadla**, který vzejde z výběrového řízení.

Shrnutí navrhovaných kroků

- uměleckým šéfem pro období 2024-2025 bude Ivan Buraj
- udržet náročnou tvorbu, uměleckou kvalitu a realizovat jubilejní 50. sezonu, vč. mimořádných projektů a akcí
- co nejdříve uspořádat oslovovací (případně oslovovací a otevřené) výběrové řízení na uměleckého šéfa; oslovena je Anna Klimešová a ve výběru jsou další vhodní tvůrci (termín cca březen 2024)
- nový umělecký šéf dostane možnost připravit vlastní inscenaci již v sezoně 2024/2025
- ve spolupráci s novým uměleckým vedením formulovat umělecký program HaDivadla pro období 2025-2028

Terén

Platforma Terén působí od roku 2019 jako třetí scéna Centra experimentálního divadla. Na rozdíl od Divadla Husa na provázku a HaDivadla se nejedná o souborové divadlo, ale o malý **kreativně-produkční tým**. Cílem Terénu je vytvářet stabilní zázemí pro prezentaci současných proudů ve scénickém umění.

Novou estetiku, experiment či uměleckou progresivitu obvykle nacházíme zejména na nezávislé scéně; Terén na toto podhoubí ideově navazuje, avšak v rámci CED má dlouhodobě zabezpečovat zázemí pro **umělecký experiment na profesionální úrovni**.

Hlavní činnost platformy Terén tvoří produkce **autorských děl současného scénického a intermediálního umění**. Páteří jsou vlastní a koprodukční inscenační díla, z nichž jmenujme například dosavadní inscenační projekty *Návštěva*, *Die Reise*, *Vyplním šaty své tělem svým*, *Reality Surfing* či *Za bílou velrybu*.¹

Důležitou linií tvoří programová **série Nové sady**, v níž vznikají jednorázové události či vícedenní i několikaměsíční umělecké projekty.

Vize budoucí umělecké činnosti spočívá v udržení, rozvoji a **zkvalitnění stávajícího dramaturgického a provozního směřování**. Uměleckým šéfem pro následující období bude **Matyáš Dlab**, jehož profil najdete v samostatné kapitole.

¹ V roce 2020 získal Terén ocenění Poctu festivalu ...příští vlna/next wave... v kategorii Počin roku za inscenaci *Vyplním šaty své tělem svým*. V roce 2022 byla platforma Terén nominována na cenu Česká divadelní DNA v kategorii Výjimečný počin, přínos nebo rozvoj na poli nového divadla.

Novým strategickým projektem bude **zpřístupnění katakomb** Centra experimentálního divadla jako nové pravidelné scény pro současné intermediální umění v kurátorské garanci Terénu.

Stávající podmínky umožňují Terénu vytvořit 1 komorní inscenační dílo v roce. V následujícím období budeme usilovat o to, abychom realizovali **2 vlastní inscenace ročně**, z nichž jedna by měla dosáhnout formátu standardní velkoformátové celovečerní produkce.

Mezinárodní spolupráce

Terén pravidelně **navazuje mezinárodní spolupráce**, a podílí se tak na posilování vztahů brněnské kultury se zahraničím. Ve velice krátké době od svého vzniku získal příležitosti prezentovat své vlastní projekty v Rakousku, Německu, Polsku, Slovensku,

Rumunsku či dokonce v Mexiku. Zároveň pravidelně prezentuje tvorbu zahraničních umělců a umělkyní v Brně.²

² Nejvýraznějším příkladem je opakované hostování jedné z nejuznávanějších světových uměleckých skupin působících v oblasti současného scénického umění, britsko-německého kolektivu **Gob Squad**.

Vize budoucího rozvoje mezinárodních vztahů je cíleně rozvíjena také bohatou **networkingovou činností**. Členové Terénu uskutečnili studijní a síťovací pracovní cesty do Belgie, Slovinska, Itálie, Chorvatska, Německa, Polska, Rakouska, Slovenska, Švýcarska, Finska, Estonska, ale také do Mexika, Jižní Koreje, Chile, Japonska

či Singapuru. Na všechny tyto networkingové aktivity získal Terén financování z grantů.

Z dosavadního vývoje a zkušeností je zřejmé, že Terén se může v budoucnosti stát jedním z **etablovaných center evropské scény současného scénického umění** se schopností navazovat a úspěšně realizovat náročné mezinárodní spolupráce. V návaznosti na úspěšně realizované projekty v programu Perform Europe (2022) lze v budoucnosti usilovat o mezinárodní spolupráce zastřešené dalšími programy Kreativní Evropy, Visegradského fondu či specifickými přeshraničními programy.³

Strategickým zájmem Terénu v období 2024-2029 je **vybudování přeshraniční sítě** spolupracujících partnerů z oblasti současného živého umění **mezi Brnem, Vídní a Bratislavou** a jejich spádovými regiony.

Umělecké a výzkumné rezidence, studijní a pracovní stáže, technologické zázemí

Specifický profil činnosti Terénu je v budoucnosti schopen poskytovat velmi vhodné zázemí pro rozmanité **rezidence a stáže**, které představují žádanou formu kulturní služby, zprostředkovávají důležité kontakty a zásadním způsobem rozšiřují okruh potenciálních budoucích spoluprací. V současné době jsou tyto aktivity realizovány pouze občasně a ve skromných formátech. Při adekvátním rozvoji Terénu je realizace těchto aktivit možná. Profesionalizaci této stránky činnosti lze navíc vhodně podpořit

³ V roce 2021 Terén uspěl v prestižním projektu Kreativní Evropy s názvem Perform Europe. Výběrového řízení se zúčastnilo 1327 evropských divadel, kolektivů, individuálních autorů, uměleckých center, platforem a festivalů v oblasti scénických umění. Do druhého kola postoupilo 500 subjektů, z jejichž iniciativy bylo připraveno 150 projektů. Z tohoto výčtu vybrala mezinárodní porota k podpoře pouze 19 projektů, mezi kterými byl i projekt platformy Terén.

kofinancováním z programů Kreativní Evropy či Domu zahraniční spolupráce - Erasmus+.

Terén využívá zejména Sklepní scénu Centra experimentálního divadla, ve stejné míře své projekty uvádí mimo zázemí domácí scény, často v rozmanitých nedivadelních prostorách, ve virtuálním prostoru či ve veřejném prostoru města Brna.⁴

Realizace projektů mimo divadelní budovu jsou možné díky **vysoké technologické kompetenci a adekvátnímu technickému zázemí**. Terén disponuje profesionálními světelnými, zvukovými, projekčními a dalšími specifickými technologiemi, které je možné transportovat a využít mimo prostory Centra experimentálního divadla. Při vhodném rozvoji se Terén může v budoucnosti stát stabilním partnerem lokálních zřízovaných i nezřízovaných organizací a rozmanitých projektů při technickém zabezpečování kulturních událostí. Kromě technologického zázemí je schopný poskytovat na profesionální úrovni také unikátní **umělecko-produkční know-how**.

⁴ Příkladem této praxe je tříleté působení ve skladových prostorách bývalého brněnského Prioru, dnes OC Dornych. Prostřednictvím zdejší činnosti Terénu byly prostory zpřístupněny pro aktivity celé řady dalších kulturních aktérů města. V minulosti Terén uvedl své projekty také v prostorách, kterými disponuje Dům umění města Brna, Moravská galerie, Galerie TIC, Filozofická fakulta MUNI, FaVU VUT, sportovní oddíl TJ TESLA, Bastl Instruments, v Sále Břetislava Bakaly či v různých bytových prostorech.

Umělecké vedení a personální zajištění

Zaměstnanecká struktura Terénu nyní zahrnuje 7 pracovních pozic v celkovém součtu 5,5 úvazků.⁵ Optimální zaměstnaneckou strukturu Terénu v období 2024-2029 tvoří 11-14 pracovních pozic v celkovém součtu **9,5 úvazků**. Navýšení úvazků do optimálního modelu provozu vychází z dosavadní zkušenosti s praxí Terénu.

⁵ Komplexní činnost Terénu je možné zabezpečovat jedině prostřednictvím okruhu pravidelných externích spoluprací, zejména na úrovni produkce, projektové koordinace, dramaturgie, expertního odbavování technologií (světlo, zvuk, projekční a specifické technologie), inspicie, dokumentace, archivace a spolupráce v oblasti PR a marketingu.

Předložený model provozu umožní kvantitativní i kvalitativní progres činnosti a je zohledněn v navrhované tabulce rozpočtu CED. Investice do rozšíření produkčního, koordinačního a fundraisingového týmu Terénu umožní zvýšení objemu úspěšně čerpaných finančních prostředků z dotačních programů zejména evropské úrovně, zajistí realizaci většího počtu událostí na domácí scéně a zvýší počet mezinárodních aktivit.

Shrnutí navrhovaných kroků

- uměleckým šéfem pro období 2024-2028 bude Matyáš Dlab
- rozvoj a zkvalitnění stávajícího dramaturgického a provozního směřování
- zpřístupnění katakomb Centra uměleckého centra pro současné intermediální umění
- realizovat 2 inscenační projekty ročně
- vybudovat přeshraniční síť v oblasti současného živého umění mezi Brnem, Vídní a Bratislavou

- rozvíjet zázemí pro rezidenční pobyty umělců a stáže
- rozvíjet technologické zázemí Terénu jako důležitého partnera pro realizaci současného scénického umění mimo stabilní divadelní sály

SWAT analýza

SWAT	Silné stránky	Slabé stránky
Vnitřní	<ul style="list-style-type: none"> • Silný pocit smysluplnosti (loajalita k vizi a činnosti) • Kvalita původní tvorby • Vyhledávání a rozvoj talentů • Přitažlivost činnosti pro renomované tvůrce a partnery (navazování spoluprací) • Agilita malých týmů 	<ul style="list-style-type: none"> • Roztříštěnost značek • Vnitřní pnutí a rivalita • Exkluzivita progresivní a náročné tvorby (úzkoprofilové publikum) • Uzavřenost komunit a myšlení (příliš vyhraněné názory)
Vnější	<ul style="list-style-type: none"> • Uznání odborné veřejnosti • Vztahy s elitami • Potenciál pro získávání dotací • Přitažlivost, schopnost a potenciál pro zahraniční spolupráce 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedostatek vlastních prostor (nájem v Alfa pasáži) • Nedostatek financí na základní provoz a činnost • Nepřátelský postoj stakeholderů a skupin s odlišnými názory

Ekonomická, obchodní a marketingová strategie

CED je příspěvková organizace města a její provoz má být primárně zajištěn zřizovatelem. Dlouhodobě upozorňuji na to, že **dotace zřizovatele je nastavena nízko;** necelých 70 milionů korun nepokrývá dostatečně provoz 3 divadel se 100 zaměstnanci.

Nedostatečná dotace zřizovatele má přímý vliv na nízké platy¹, v divadlech chybí několik úvazků na důležité pozice, v oblasti realizace inscenací přestáváme být v kontextu českého divadla konkurenceschopní. CED trpí nedostatkem financí na propagaci a PR a dalšími závažnými problémy.

Během dvou let odešlo z divadel více než 25 zaměstnanců, což je čtvrtina všech zaměstnanců CED (!). Situace posledních let je taková, že během cca 2 let vychováme nové odborníky, kteří se u nás naučí novým specifickým dovednostem, a pak vzhledem k platovým podmínkám odejdou jinam. Je nutné co nejrychleji zvednout platy zaměstnanců CED a posílit provoz divadel o několik úvazků,

¹ Z mailu personalistky G. Dušikové: „Průšvih je podle mě nástup každého nového zaměstnance, už mě dnes i překvapuje, že je někdo ochotný nastoupit, a hlavně někdo mladý. Příklad: mladý inspicient bez praxe - tabulka 18.680,- Kč, zaručená mzda 21.800,- Kč. To je za měsíc práce při plném úvazku v čistém cca 18.700,- Kč. Zavedení osobního ohodnocení po 3 měsících to bohužel moc nevytrhne. Navíc se dostáváme i do stavu, kdy nově příchozímu dáme osobní ohodnocení 5.000,- Kč, na které tady nedosáhne někdo jiný ani po letech práce. Čímž se můžeme samozřejmě dostávat na hranu se zákoníkem práce a diskriminací zaměstnanců.“

aby stávající zaměstnanci nebyli tolik přetěžováni. Pro další období navrhuji **navýšit platy** především klíčovými zaměstnancům a technicko-administrativním zaměstnancům, ale i hercům. Je žádoucí zavést postupně model odměňování herců podle výkonosti **systémem rolného a reprízového**. Platové potřeby jsou alespoň částečně uspokojeny a zohledněny v tabulce s **návrhem rozpočtu CED** – viz tabulka níže.

Současnou situaci v poslední době zhoršuje **vysoká inflace**, která má drtivý dopad na provoz našich divadel.²

V současné době k zajištění řádného provozu divadel CED schází cca 17 milionů korun. Navrhuji současné účelové dotace, jež byly určeny především na mzdy, realizaci inscenací a nájem v Alfa pasáži zahrnout do běžného rozpočtu. Zároveň navrhuji **navýšit rozpočet CED o 16,95 mil. Kč**. V tomto návrhu je již zahrnuta skutečnost, že se CED musí vyrovnat s vysokou inflací, která má do jeho rozpočtu dopad cca ve výši 8,7 mil. Kč.

² Oproti ostatním brněnským divadlům navíc CED nemá vlastní dílny a zaměstnance v oblasti výroby a většinu věcí a služeb outsourcujeme, což má další dopad do našeho napjatého rozpočtu.

Navýšení rozpočtu CED	v tis.
Současná dotace zřizovatele	68.946
Mzdy	3.600
Úvazky	6.350
Inscenace (výroba, honoráře)	3.500
Propagace, služby	3.500
Celkem	85.896

Nedílnou součástí financování divadel je **kofinancování z dalších zdrojů**. Zajímavý prostor se otevírá v oblasti sponzoringu, mecenášství a především v oblasti získávání účelových dotací - a to jak z národní úrovně, tak z evropských grantů. Sponzoři, donátoři a účelové dotace z vedlejších zdrojů mohou napomoci kvalitě některých projektů nebo se podílet na zlepšení prostředí či služeb. Péče o sponzory, mecenášské kluby a administrace grantů je přitom náročná činnost, která vyžaduje nejen patřičné znalosti, ale také hodně času a energie. V nadcházejícím období je třeba zřídit v CED **1 pozici odborníka na fundraising**, který by měl tuto oblast na starosti.

CED pečlivě sleduje **návštěvnost a tržby**, ačkoliv nejsou jeho hlavním cílem a nežene se bezhlavě za nimi. Návštěvnost divadel i CED jako celku se stabilně pohybuje **nad 90%**. Nabízí se tak určitá možnost dalšího růstu návštěvnosti, avšak prostor pro

výrazný progres není příliš velký.³ Velkým zásahem do chodu CED byla epidemie covidu, která narušila dlouhodobý status quo. Nyní se zvolna navracíme k běžnému chodu, avšak situace je velmi křehká vzhledem k velmi vysoké inflaci a k opatrnému chování diváků na trhu. Zásadní otázkou je zejména výše vstupného, které je v současné situaci navyšováno jen velmi opatrně. V příštím roce je třeba udělat **celkovou revizi** a promyslet případné **navýšení vstupného**. V nejbližší době vidím prostor pro cca 10-20% zvýšení vstupného. Je však třeba

³ V roce 2019 vznikl **Klub mladých diváků Brno**. Jedná se o projekt, do něhož se zapojilo již 15 brněnských divadel a který má v současnosti 500 členů. Projekt může mít velký potenciál, avšak byl iniciován a po celou dobu je veden z velmi skromných finančních a personálních prostředků HaDivadla. Je otázkou, zda by v budoucnu neměl přejít do gesce CED. V nadcházejícím období by bylo vhodné sejt se s vedením TIC, se zástupci všech divadel a brněnských škol, probrat s nimi parametry projektu a domluvit se na jeho případném dalším rozvoji.

pečlivě zvážit případný zisk, který nebude vzhledem k charakteru CED a jeho tvorby nijak zásadní, a hrozící ztráty části diváků.

Propagace patří mezi citelně opomíjené oblasti v rozvoji CED, a to jak ze strany vedení, tak ze strany zřizovatele, který se ke zvýšení dotací na posílení propagace dosud stavěl velmi opatrně. Tento stav má své důvody, avšak tuto optiku je třeba co nejdříve změnit:

PR, komunikace a marketing je třeba začít vnímat jako zásadní nástroj profesionální divadelní činnosti.⁴

Důležitou úvahou je možnost zřízení jednotného marketingového oddělení, které by mělo v gesci PR, marketing a komunikaci pro všechna divadla pod střechou CED. Jednalo by se o logické a srozumitelné řešení, jež by mohlo přinést větší efektivitu. V případě CED se však jedná o špatný model. Sice by na jedné straně mohl vést k částečnému zlevnění, na straně druhé nutně přinese postupnou unifikaci divadel a jejich komunikace s veřejností.

Pokládám naopak za zcela zásadní **ponechat komunikaci, marketing a PR na úrovni jednotlivých divadel**. Jedině tak zůstane zachována osobitost komunikace Divadla Husa na provázku, HaDivadla, Terénu a jejich přímý kontakt s publikem.

Potřeby komunikace oproti minulosti řádově vzrostly. Je třeba ponechat současné personální kapacity uvnitř jednotlivých divadel a **posílit financování jejich komunikace a propagace**. Dále je nezbytné zajistit kvalitní služby v oblasti cíleného pořizování fotografií, videí, textů a kreativní práce s nimi, především pak práce v oblasti sociálních sítí. Ideální by bylo mít na tyto služby samostatnou pozici tzv. in house, avšak je možné tyto služby zajišťovat také externě. Je třeba zřídit **1 úvazek pro odborníka na PR, komunikaci a marketing z úrovně CED**, který dosud zcela chybí.

x x x

CED pod mým vedením vždy skončil s vyrovnaným hospodařením, navzdory mnoha ekonomickým problémům a provozním úskalím. V této zodpovědnosti a péči hodlám jako ředitel pokračovat i nadále.

Shrnutí navrhovaných kroků:

- navrhuji navýšit rozpočet CED o 16,95 milionů Kč (jedná se o systémové a dlouhodobé řešení, jak zajistit profesionální provoz této špičkové kulturní instituce)
- vytvořit 1 pozici odborníka na fundraising (získávání dalších finančních zdrojů na kofinancování)
- ponechat PR, marketing a komunikaci v rámci jednotlivých divadel

⁴ PR, komunikace a propagace jsou nejen klíčovým nástrojem marketingu, který má přímý vliv na prodej a návštěvnost, ale jsou zásadní také z hlediska vnímání veřejností a z hlediska začlenění CED do života města Brna. Nabídka, jak trávit volný čas, je dnes mimořádně široká, a produkce CED z mnoha zásadních důvodů nevychází vstříc momentální poptávce. Jakákoliv lacinost je pro tvorbu CED špatnou cestou. Jsem přesvědčen, že kvalitní původní česká nekomerční tvorba, ačkoliv přináší řadu rizik, může být vnímána jako mimořádně prospěšná a divácky atraktivní.

- posílit financování PR a propagace (vč. zajištění kvalitních externistů pro pořizování fotografií a videí a tvořivou práci s nimi, zejména pro práci na sociálních sítích)
- zavést 1 pozici na PR, komunikaci a marketing na úrovni CED
- zavést pravidelné porady jednotlivých zaměstnanců PR a komunikace

Prostory CED a jejich využití

Pořádání kulturních akcí je finančně a personálně velmi nákladná činnost. Je třeba jasně říci, že CED nikdy nebyl a ani do budoucna **nemá být staggionovou scénou** pro nezávislou brněnskou scénu a pro podobné aktivity. Nedává to smysl umělecky, ani

ekonomicky.¹ Podpora tvůrců z nezávislé scény se uskutečňuje nikoli poskytováním prostor, ale jejich začleňováním do vlastní tvorby.

Přesto je velice důležité využívat svěřené prostory, jež má CED k dispozici, abychom vedle své vlastní tvorby představili veřejnosti i další zajímavé **hosty**. V současné době udržujeme a dále rozvíjíme spolupráci s významnými akcemi, které pokládáme za přínos a jež

jsou kofinancovány z dalších zdrojů. Z důležitých hostů jmenujme například letní mezinárodní literární festival Měsíc autorského čtení, mezinárodní přehlídku divadelních škol Encounter/Setkání, festival české alternativní tvorby ...Příští vlna/Next wave..., mezinárodní festival Divadelní svět Brno či mezinárodní festival JazzFest. V poslední době pak také mezinárodní multižánrový festival židovské kultury ŠTETL FEST.

Tyto velké akce jsou doplňovány menšími hosty v průběhu celého roku. Větší koncentrace hostů je směřována na letní festival *provazek.open*, kdy oslabuje divácká poptávka po divadelním programu v interiéru. Velmi bychom uvítali, pokud by rozpočet CED stabilně počítal s jasně stanovenou **částkou na zvání hostů**. CED má velký potenciál zvát do Brna mimořádně zajímavé hosty z ČR i ze zahraničí – a napomoci tím kulturní výměně, budovat důležité kontakty a svým kurátorským a dramaturgickým vkladem ještě více profilovat svůj umělecký program.

Vlastní tvorba a výše zmíněná činnost vytěžují prostory CED na maximum, a to včetně všech vedlejších prostor, jakými jsou Sklepní scéna, provazek.dvůr či Studio CED. Vedle toho se snažíme využít volnou kapacitu na **komerční pronájem** (viz tabulky příjmů z vedlejší činnosti).

Zásadním úkolem pro nadcházející období je **rekonstrukce areálu CED** na Zelném trhu. V havarijním stavu jsou především rozvody vody a odpadů, elektrická síť, okna (zejména velká prosklení na Nové scéně) a mnoho dalších zásadních prvků. V předchozím období jsme pod mým vedením pečlivě zhodnotili stav budov a zodpovědně připravili také kompletní **pasportizaci**. Nyní je třeba co nejdříve **připravit projektovou dokumentaci** a realizovat samotnou rekonstrukci, což bude velmi náročný úkol (vč. provozního hlediska).

¹ K tomuto účelu jsou v Brně primárně určeny jiné prostory, například Industra, nově budované centrum CO.LABS, Káznice na Cejlu, Trojka v Domě pánů z Kunštátu a další prostory.

Velmi se zasazují o to, aby rekonstrukce nebyla pouze opravou nevyhovujícího stavu, nýbrž aby se společně s náročnou a nákladnou rekonstrukcí **vyřešily také největší prostorové problémy** jež mají zásadní vliv na provoz, zázemí a kvalitu služeb.² Pokud tyto klíčové nedostatky nevyřešíme společně s rekonstrukcí, budou poškozovat divadelní provoz a služby pro veřejnost minimálně dalších 30 let – což by byla obrovská škoda.

Ideální postup je **vytvořit nyní 2 varianty projektu**: jeden čistě jako **opravu budov** do vyhovujícího stavu, druhý jako rekonstrukci a **dostavbu** celého areálu. Po nacenění obou variant se vedení města může zodpovědně rozhodnout, která varianta nakonec bude realizována. Projekt se dvěma variantami celkové rekonstrukce by měl vzniknout ideálně ještě v roce 2024, s rokem 2025 lze počítat jako s rezervou pro dokončení projektu, zároveň by v tomto roce došlo k výběru dodavatele a naplánoval by se provoz po dobu rekonstrukce. V roce 2026 by došlo k samotné realizaci.

Samotný areál se vyznačuje značnými architektonickými kvalitami, celý komplex získal 1. cenu v prestižní ceně Grand Prix v kategorii novostavba. Velmi apelují na to, aby se při rekonstrukci myslelo také na **ekologii a udržitelnost** celého areálu. CED pořádá 600 akcí ročně a jeho areál v historickém srdci Brna může za relativně malé peníze být výkladní skříní města – nejen příkladem, jak se mají rekonstruovat staré budovy, ale i vynikajícím příkladem, jak se má nakládat s energiemi, vodou, zelenými střechami, funkční fasádou a podobně.

² Velké problémy činí například to, že sklad kostýmů je v jiné budově než hlavní sál, divadelní bar nemá vlastní toalety, úklid nemá vůbec žádné zázemí, nedostačují prostory pro administrativu a pro knihovnu a archiv, které by měly být lépe navázané na bar a lépe sloužit veřejnosti atd.

Shrnutí navrhovaných kroků:

- nebýt staggionovou scénou pro nezávislou brněnskou scénu
- využívat na maximum prostorové zázemí areálu a všech budov
- rozvíjet spolupráci s významnými partnery a mezinárodními akcemi typu MAČ, Encounter, DSB či ŠTETL FEST
- stanovit jasně stanovenou částku v rozpočtu na zvaní zajímavých hostů z ČR a ze zahraničí
- vytvořit/nacenit dvě varianty: rekonstrukce a dostavby areálu CED
- zasadit se o ekonomicky a ekologicky udržitelné budovy v historickém centru města

Závěr

CED se významně podílí na jedinečném géniu loci města Brna a v oblasti kultury patří k jeho rodinnému stříbru. Budování a rozvoj CED je běh na dlouhou trať a dalece překračuje momentální přání a ambice každého z nás. Úkol pro následující období je zdánlivě banální, přitom však zásadní a v mnoha ohledech nesnadný. V první řadě je třeba zajistit kvalitní personální obsazení divadel a citlivě/se znalostí rozvíjet jejich osobitý umělecký program. Zároveň s tím je nutné zajistit co nejdříve zlepšení podmínek pro činnost CED a jeho profesionální provoz: důstojné mzdy pro zaměstnance, finance na realizaci konkurenceschopných inscenací a projektů, významně zlepšit propagaci a PR. Neméně důležité je rychle a dobře připravit a realizovat rekonstrukci a případnou dostavbu areálu na Zelném trhu v historickém centru města; s tím souvisí i nutnost zodpovědně a fundovaně naplánovat a zajistit provoz všech divadel v průběhu stavby. Jsem připraven věnovat dalších pět let svého života těmto úkolům. Jsem rád, že můžu být u toho.

MgA. Miroslav Ošcatka